

Konsumentbarometern

2013, maj

Konsumenterna förutspår en ökad arbetslöshet

Konsumenternas förtroende för ekonomin har ytterligare försvagats något. Konsumenternas förtroendeindikator var i maj 5,0 medan den i april var 6,4 och i mars 10,2. I maj var förtroendet för ekonomin klart svagare än för ett år sedan (12,0) och klart svagare än långtidsmedelvärdet (12,4). Uppgifterna framgår av Statistikcentralens konsumentbarometer. För barometern intervjuades den 2–17 maj 1 403 personer bosatta i Finland.

Konsumenternas förtroendeindikator

* medeltal 10/1995 - 05/2013

Av de fyra delfaktorerna i konsumenternas förtroendeindikator förbättrades i maj bara synen på de egna möjligheterna att spara jämfört med föregående månad. De övriga delfaktorerna försvagades en aning. Förväntningarna på den egna ekonomin var försiktiga i maj och bedömningarna av den allmänna ekonomin, dvs. Finlands ekonomi och i synnerhet av arbetslöshetsutvecklingen var dystra.

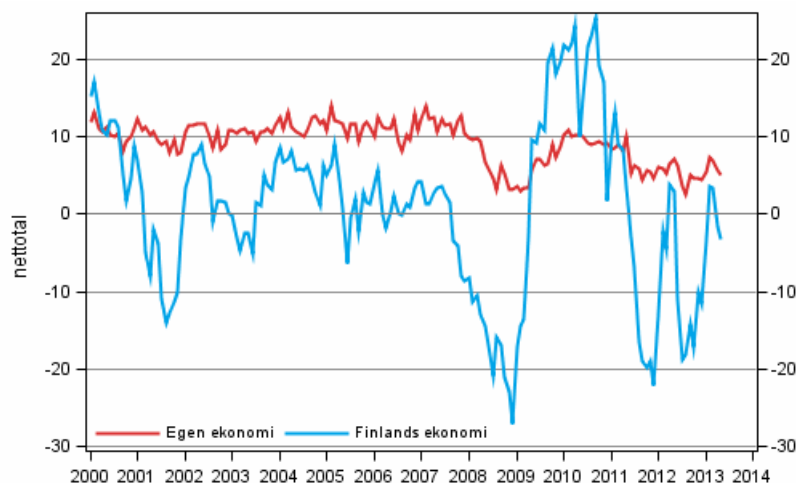
Dessutom ansåg konsumenterna i maj att tidpunkten var klart fördelaktigare för att ta lån än för att spara eller köpa kapitalvaror. I maj oroade sig sysselsatta konsumenter något mera än tidigare för att själva råka ut för arbetslöshet.

Egen och Finlands ekonomi

Av konsumenterna trodde 28 procent i maj att den ekonomiska situationen i Finland blir bättre under det följande året. Något fler, dvs. 31 procent, bedömde för sin del att landets ekonomi försämras. Motsvarande andelar var i maj i fjol 32 och 25 procent.

I maj litade 23 procent av konsumenterna på att den egna ekonomin förbättras och 15 procent befarade att den blir sämre inom ett år.

Konsumenternas förväntningar på den egna ekonomin och Finlands ekonomi om ett år

Arbetslöshet och inflation

I maj litade bara 12 procent av konsumenterna på att den allmänna arbetslösheten i Finland minskar under det följande året och redan 59 procent uppskattade att arbetslösheten ökar. Motsvarande andelar var i april 17 och 51 procent och för ett år sedan 21 och 40 procent.

Tio procent av de sysselsatta bedömde i maj att risken för arbetslöshet minskat under de senaste månaderna för deras egen del, medan 21 procent bedömde att risken ökat. En månad tidigare var motsvarande andelar 11 och 18 procent och för ett år sedan 12 och 16 procent. I maj antog fortfarande nästan hälften av de sysselsatta (44 %) att risken för arbetslöshet var oförändrad och en fjärdedel (24 %) upplevde att de inte alls är i farozonen att bli arbetslösa.

I maj bedömde konsumenterna att konsumentpriserna stiger med 3,1 procent under de följande 12 månaderna. Långtidsmedelvärdet för inflationsförväntningarna är 2,2 procent.

Köp av kapitalvaror

Av konsumenterna ansåg 36 procent i maj att tidpunkten var gynnsam för att köpa kapitalvaror. Ungefär lika många, dvs. 37 procent, ansåg att tidpunkten var ofördelaktig för konsumtion. Konsumenternas olika planer på att konsumera var återhållsamma i maj. Av hushållen hade 15 procent för avsikt att ganska eller mycket säkert köpa bil och 8 procent bostad inom ett år. I maj planerade 21 procent av hushållen att renovera bostaden.

Sparande och låntagning

I maj ansåg bara under hälften, dvs. 49 procent, av konsumenterna att tidpunkten att spara var god. Motsvarande andel var i april 53 procent av konsumenterna och för ett år sedan 61 procent. I maj hade två av tre hushåll (65 %) sparat och tre av fyra (77 %) trodde sig kunna spara under det följande året.

I maj ansåg 64 procent av konsumenterna att det är fördelaktigt att ta lån. Av hushållen planerade 13 procent att ta lån inom ett år.

Konsumenternas syn på ekonomin

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	05/2012	04/2013	05/2013	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	12,4	22,9	-6,5	12,0	6,4	5,0	--
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,7	14,1	2,3	7,2	5,6	5,1	--
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,7	25,3	-27,1	3,0	-1,6	-3,2	-
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	3,1	3,2	3,1	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-1,1	27,6	-51,1	-10,7	-19,1	-26,3	--
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	0,3	7,6	-18,8	-0,7	-2,5	-6,0	-
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	19,4	41,8	-14,2	3,0	0,4	-1,0	--
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	11,5	36,8	-19,6	14,8	5,9	-0,6	-
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	17,4	42,0	-47,1	21,4	14,8	18,8	+/-
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	38,4	52,2	10,9	48,5	40,9	44,2	+

Nettotalet erhålls genom att vikta svarsalternativen och subtrahera den procentuella andelen nekande svar från den procentuella andelen jakande svar på en fråga. **Konsumenternas förtroendeindikator** beräknas som ett genomsnitt av delfaktorernas nettotal. Nettotalen och förtroendeindikatorn kan variera mellan -100 och +100, ju högre (positiv) siffra desto mer optimistisk är synen på ekonomin.

Förklaringar till kolumnen “**Utsikter**”: ++ Mycket goda utsikter, + Goda utsikter, +/- Neutrala utsikter, - Dåliga utsikter, -- Mycket dåliga utsikter. Nettotalets avvikelse från medeltalet har jämförts med standardavvikelsen.

Undersökningens population och urval

Till populationen i konsumentbarometern hör 4,4 miljoner personer i åldern 15–84 år och deras 2,6 miljoner hushåll i Finland. Populationen utvidgades i januari 2012 till att omfatta personer i åldern 75–84 år. Undersökningens bruttourvalsstorlek är 2 350 personer varje månad (tidigare 2 200 personer).

I maj var bortfallet av svar 40,3 procent. Bortfallet omfattar förutom dem som vägrat eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunnat nå.

Förtroendeindikatorns värde uppskattas ha försämrats med drygt en enhet fr.o.m. januari 2012 sedan populationen utvidgades till att omfatta 75–84-åringar. Framst har detta berott på att nettotalet för en delfaktor, dvs. hushållets möjligheter att spara, sjunkit. Utvidgningen av populationen har dessutom inverkat något på resultaten om hemelektronik i hushållen.

EU-resultat

Alla EU-länders (säsongrensade) barometerresultat publiceras på EU-kommissionens webbplats: European Commission, DG ECFIN, Business and Consumer Survey Results;

http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

Innehåll

1. Metoden för konsumentbarometern.....	6
---	---

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter.....	7
--	---

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator	9
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorerna.....	9
Figurbilaga 3. Egen ekonomi.....	9
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi	10
Figurbilaga 5. Inflationen.....	10
Figurbilaga 6. Arbetslösheten.....	10
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att.....	11
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation.....	11
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader.....	11
Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt.....	12
Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader.....	12

1. Metoden för konsumentbarometern

Konsumentbarometern är en telefonintervjuundersökning (survey) med hjälp av vilken man mäter de finländska konsumenternas föreställningar – uppskattningar och förväntningar – om den allmänna ekonomiska utvecklingen och det egna hushållets ekonomiska utveckling samt deras planer på att göra anskaffningar, spara eller ta lån. Dessutom utreder man hur allmänna moderna maskiner och apparater är i hushållen.

Den första konsumentbarometerundersökningen gjordes i november 1987. Ända till 1991 gjordes den två gånger om året, i maj och november. År 1992 ökade man antalet undersökningsomgångar till fyra: undersökningsmånaderna var februari, maj, augusti och november. Fr.o.m. oktober 1995 har man samlat in konsumentbarometerns uppgifter varje månad på uppdrag av EU-kommissionen.

Föremål för konsumentbarometern är ett personurval som helt byts ut varje månad. Samma urval används också vid insamlingen av uppgifter för den finländska reseundersökningen och andra enkäter.

Konsumentbarometerns urvalsstorlek är 2 350 personer varje månad. Då bortfallet av svar nuförtiden är ungefär 35 procent erhålls svar från omkring 1 500 personer varje månad. Bortfallet av svar omfattar förutom dem som vägrat eller annars var förhindrade att delta i undersökningen också dem man inte kunnat nå.

Konsumentbarometerns intervjuer görs från Statistikcentralens telefonintervjucentral, dvs. CATI-centralen under de två–tre första veckorna varje månad. Undersökningsområdet omfattar hela landet, och konsumentbarometerns uppgiftslämnare representerar Finlands befolkning i åldern 15–84 år ifråga om ålder, kön, bostättningslän och modersmål.

Alla svarsuppgifter för konsumentbarometern upphöjs till populationsnivå med hjälp av viktcoefficients. Viktningen korrigerar effekterna av bortfallet av svar och förbättrar uppgifternas statistiska exakthet. Viktkoefficienterna bildas med en kalibreringsmetod genom att utnyttja sannolikheten för resp. observation att ingå i urvalet. Siffrorna och serierna som publiceras har inte säsongrensats.

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Konsumenternas syn och avsikter

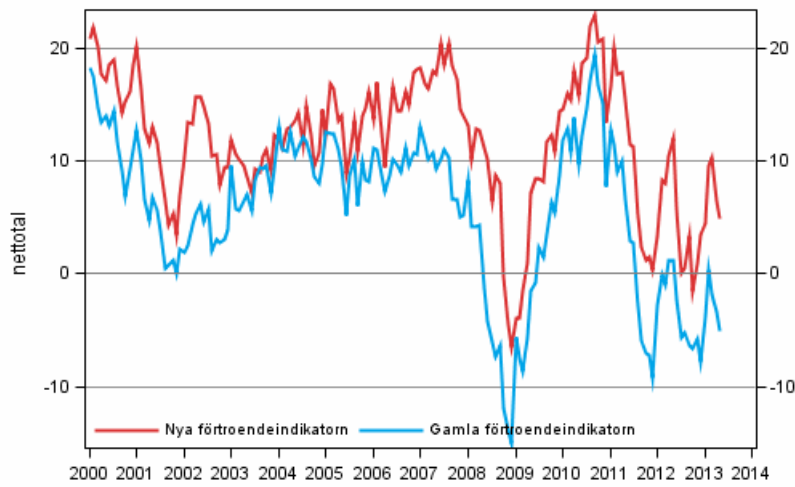
	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	05/2012	04/2013	05/2013	Utsikter
A1 Konsumenternas förtroendeindikator = (B2+B4+B7+D2)/4	12,4	22,9	-6,5	12,0	6,4	5,0	--
A2 Gamla förtroendeindikatorn = (B1+B2+B3+B4+C1)/5	7,3	19,4	-15,0	1,2	-3,4	-5,0	--
A3 Mikroindikatorn = (B2+D1+D2)/3	25,0	33,4	9,5	29,4	25,9	26,7	+
A4 Makroindikatorn = (B4+B7)/2	1,3	22,8	-39,1	-3,9	-10,4	-14,7	--
B1 Egen ekonomi nu (nettotal)	4,5	9,8	-4,0	2,1	-1,0	-0,6	--
- Bättre (%)	24,0	30,6	16,7	20,3	19,1	19,6	
- Sämre (%)	15,9	22,7	11,4	18,0	21,2	20,8	
B2 Egen ekonomi om 12 månader (nettotal)	8,7	14,1	2,3	7,2	5,6	5,1	--
- Bättre (%)	25,9	33,4	18,2	23,5	23,7	22,6	
- Sämre (%)	10,9	17,2	6,6	11,5	14,3	14,6	
B3 Finlands ekonomi nu (nettotal)	0,4	29,5	-60,9	-9,1	-20,1	-25,4	--
- Bättre (%)	28,4	62,1	2,0	19,1	11,5	10,0	
- Sämre (%)	25,1	88,5	4,2	34,7	44,9	53,3	
B4 Finlands ekonomi om 12 månader (nettotal)	3,7	25,3	-27,1	3,0	-1,6	-3,2	-
- Bättre (%)	30,9	57,3	11,6	32,1	29,2	28,1	
- Sämre (%)	22,3	57,3	6,0	25,4	29,8	30,8	
B5 Inflationen nu (procent)	2,4	5,8	-2,0	3,6	3,9	3,9	
B6 Inflationen om 12 månader (procent)	2,2	4,6	0,6	3,1	3,2	3,1	
B7 Arbetslösheten i Finland om 12 månader (nettotal)	-1,1	27,6	-51,1	-10,7	-19,1	-26,3	--
- Mindre (%)	32,3	60,8	6,4	20,6	17,1	12,1	
- Mera (%)	32,0	83,3	6,9	40,1	50,9	59,0	
B8 Egen arbetslöshetsrisk nu (nettotal)	0,3	7,6	-18,8	-0,7	-2,5	-6,0	-
- Minskat (%)	13,5	20,0	5,3	12,1	10,9	9,8	
- Ökat (%)	15,5	31,9	7,9	16,4	17,6	21,0	
C1 Tidpunktens fördelaktighet för att köpa kapitalvaror (nettotal)	19,4	41,8	-14,2	3,0	0,4	-1,0	--
- Fördelaktig tidpunkt (%)	44,9	62,4	29,6	35,9	34,1	35,8	
- Ofördelaktig tidpunkt (%)	25,5	45,7	17,7	32,9	33,7	36,7	
C2 Tidpunktens fördelaktighet för att spara (nettotal)	11,5	36,8	-19,6	14,8	5,9	-0,6	-
- Bra tid (%)	58,8	80,7	33,4	60,7	53,4	49,0	
- Dålig tid (%)	35,4	58,5	15,5	34,6	41,7	47,5	
C3 Tidpunktens fördelaktighet för att ta lån (nettotal)	17,4	42,0	-47,1	21,4	14,8	18,8	+/-
- Bra tid (%)	62,1	78,2	13,3	64,9	59,4	63,6	
- Dålig tid (%)	30,6	83,4	12,1	29,5	34,2	30,7	
D1 Hushållets penningssituation nu (nettotal)	27,9	35,1	14,7	32,5	31,2	30,8	+
- Kan spara (%)	58,8	70,0	38,6	66,7	63,9	65,3	
- Använder besparingar eller skuldsätter sig (%)	6,7	10,1	4,5	7,0	7,2	7,5	

	Medeltal 10/1995-	Maxvärde 10/1995-	Minvärde 10/1995-	05/2012	04/2013	05/2013	Utsikter
D2 Hushållets möjligheter att spara 12 månader framåt (nettotal)	38,4	52,2	10,9	48,5	40,9	44,2	+
- Kan spara (%)	73,3	82,3	56,6	79,4	75,7	77,0	
- Kan inte spara (%)	24,7	40,3	16,5	19,2	23,7	21,8	
D5 Hushållets avsikter att ta lån inom 12 månader (% av hushållen)	13,4	17,8	9,1	11,4	12,5	12,7	-
- Ja, säkert (%)	5,6	8,5	3,1	5,6	5,5	6,3	
- Eventuellt (%)	7,8	11,4	5,2	5,9	6,9	6,4	
E1 Köp av kapitalvaror 12 månader framåt vs 12 månader bakåt (nettotal)	-8,2	-2,4	-18,2	-11,0	-11,5	-11,7	--
- Mera (%)	22,3	30,8	14,3	18,3	17,7	18,5	
- Mindre (%)	32,5	40,4	26,5	32,5	32,4	33,9	
E2 Avsikter att köpa en bil (% av hushållen)	17,2	21,7	12,7	14,7	15,6	14,5	--
- Mycket sannolikt (%)	8,8	12,1	5,9	6,3	7,4	7,1	
- Ganska sannolikt (%)	8,3	10,4	6,2	8,3	8,3	7,5	
E4 Avsikter att köpa en bostad (% av hushållen)	7,1	11,3	4,1	8,1	8,3	7,8	+
- Ja, säkert (%)	3,1	5,2	1,3	3,1	3,2	3,7	
- Eventuellt (%)	4,0	6,2	2,2	5,0	5,2	4,1	
E5 Avsikter att använda pengar för bostadsombyggnad (% av hushållen)	18,7	27,0	9,8	24,5	20,1	21,0	+
- Mycket sannolikt (%)	12,3	19,0	5,0	16,5	13,8	13,4	
- Ganska sannolikt (%)	6,4	9,1	3,2	8,0	6,3	7,6	

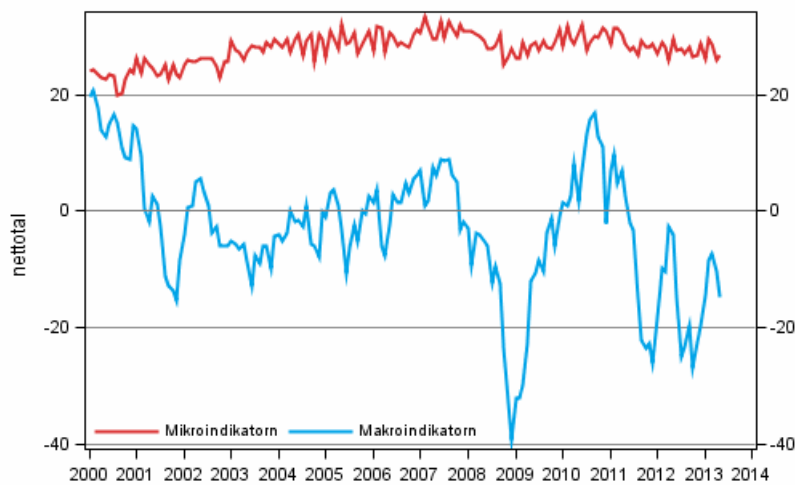

Figurbilagor

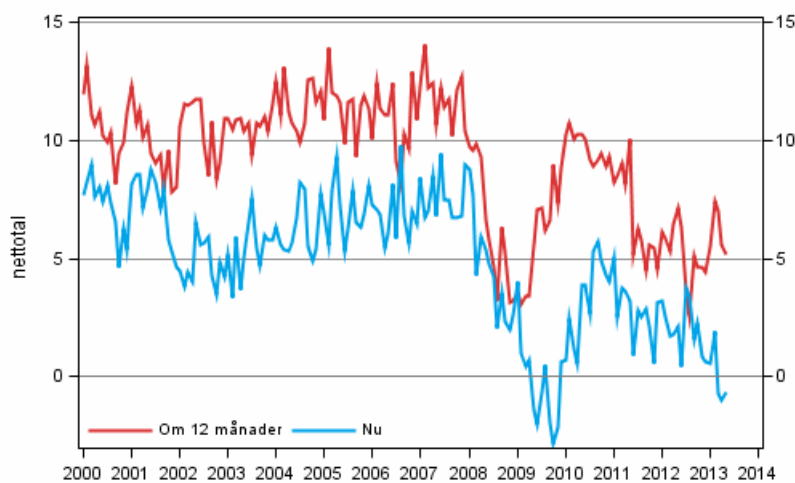
Figurbilaga 1. Konsumenternas förtroendeindikator

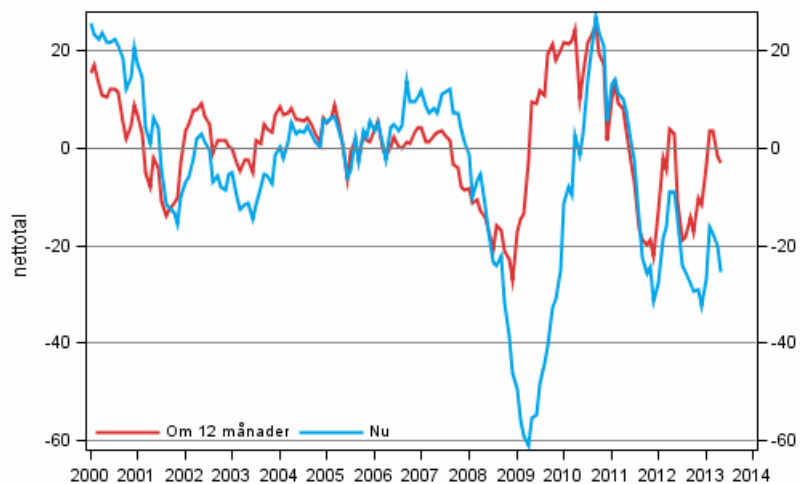
Figurbilaga 2. Mikro- och makroindikatorerna

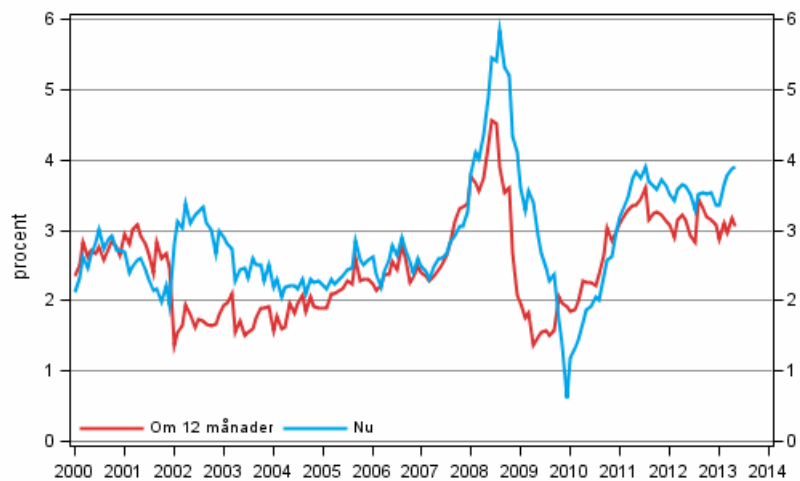
Figurbilaga 3. Egen ekonomi

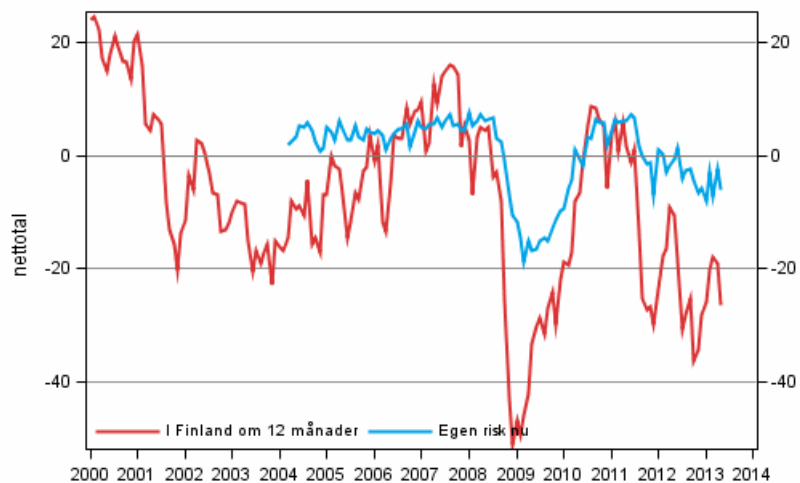
Figurbilaga 4. Finlands ekonomi

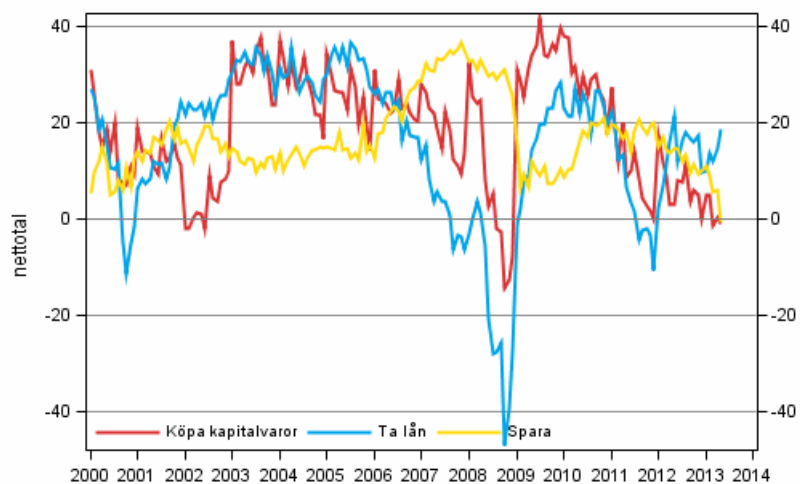
Figurbilaga 5. Inflationen

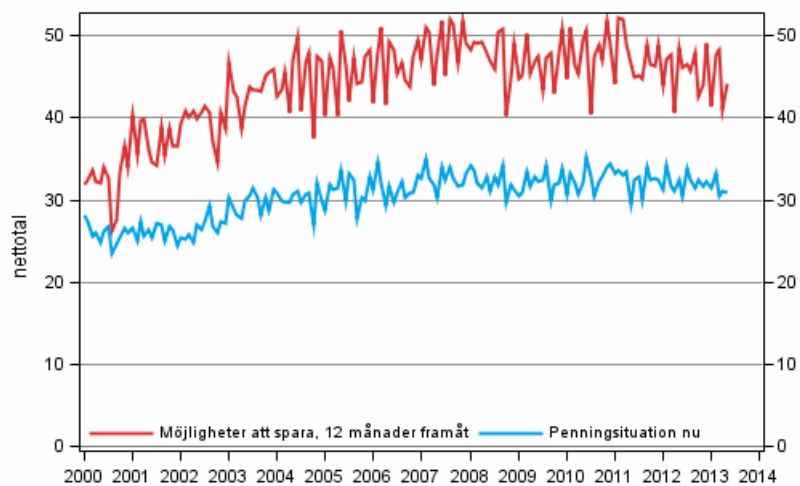
Figurbilaga 6. Arbetslösheten

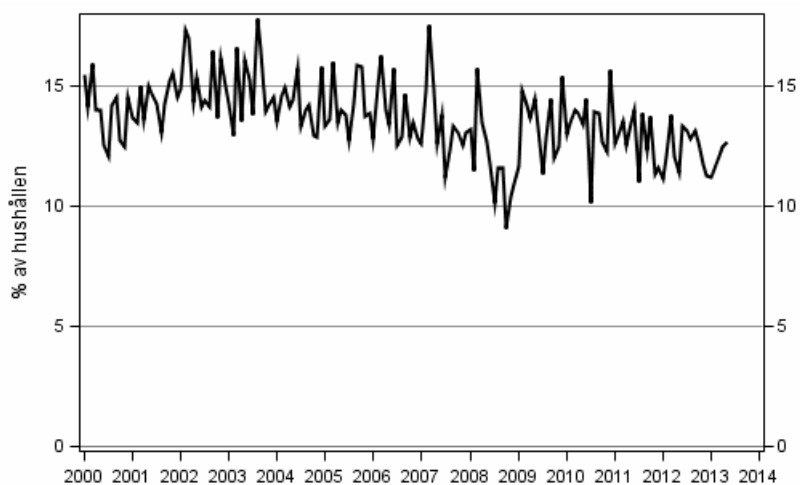
Figurbilaga 7. Tidpunktens fördelaktighet för att

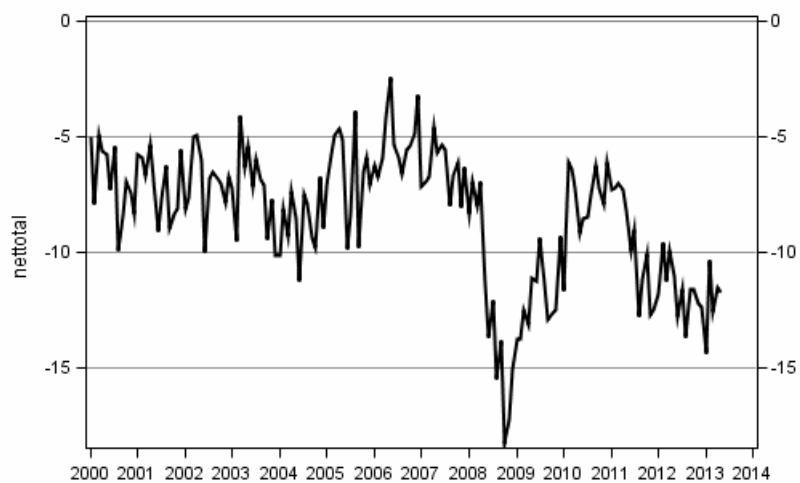
Figurbilaga 8. Hushållets penningssituation

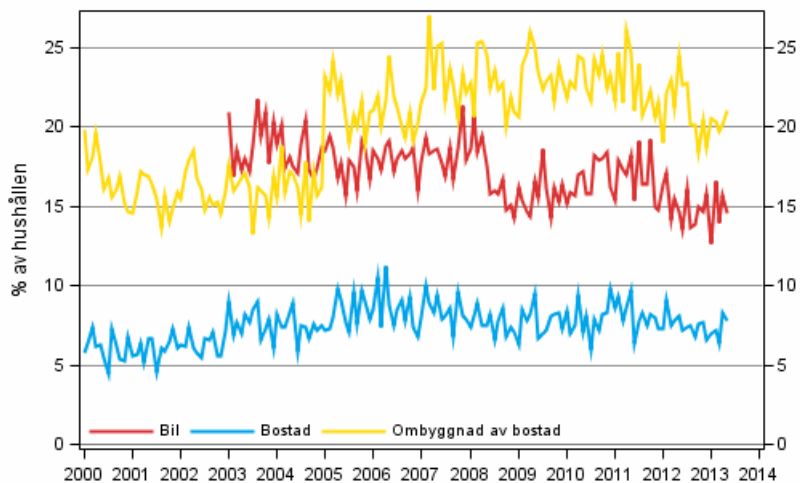
Figurbilaga 9. Hushållets avsikter att ta lån, inom 12 månader

Figurbilaga 10. Köp av kapitalvaror, 12 månader framåt vs 12 månader bakåt

Figurbilaga 11. Hushållets avsikter att köpa, inom 12 månader

Förfrågningar

Pertti Kangassalo 09 1734 3598

Tara Junes 09 1734 3503

Ansvarig statistikdirektör:

Riitta Harala

konsument.barometern@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Konsumentbarometern 2013, maj. Statistikcentralen